

KÖRNYEZETVÉDELMI TÁMOGATÁS AZ ÁLTALÁNOS CSOPORTMENTESSÉGI RENDELET ALAPJÁN

HARGITA Eszter*

Tárgyszavak: csoportmentességi rendelet, környezetvédelmi támogatás, megújuló energia támogatása, energiahatékonysági intézkedések beruházási támogatása, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés beruházási támogatása

A 2014. július 1-jétől hatályos, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet¹ (továbbiakban: csoportmentességi rendelet) hazai jogszabályi környezetbe való átültetése, illetve gyakorlati alkalmazása során számos értelmezési kérdés merül fel. Jelen cikk az egyes környezetvédelmi támogatásokra vonatkozóan mutatja be a csoportmentességi rendelet szabályait és az Európai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) várható gyakorlatát.

Az Európa 2020 intelligens, fenntartható és inkluzív növekedési stratégia fő elemeinek egyike a fenntartható fejlődés, amely többek között a környezet magas szintű védelmén és a környezetminőség javításán alapul. A környezetvédelem területén olyan piaci hiányosságok vannak jelen, amelyek eredményeképpen a vállalkozások a szokásos piaci feltételek mellett nem feltétlenül kapnak ösztönzést az általuk okozott

---

* A szerző a Miniszterelnökség Támogatásokat Vizsgáló Irodájának (TVI) munkatársa. A cikkben megjelenő vélemény nem tekinthető a TVI hivatalos álláspontjának.

¹ HL [2014] L 187., 2014. 06. 26., 1. o.

szennyezés csökkentésére, mivel e csökkentés adott esetben csak a költségeiket növeli anélkül, hogy megfelelő előnyökkel járna.² Amennyiben a vállalkozások nem hajtják vére ezeket a fejlesztéseket, a társadalom egésze viseli a negatív következmények költségeit. Ezen költségek csökkentése érdekében szükséges a környezetvédelem állami támogatása.

A csoportmentességi rendelet 7. szakasza foglalkozik a környezetvédelmi támogatásokkal. E szakasz alapján a következő 14 jogcímre lehet környezetvédelmi támogatást adni:

- A) Az uniós környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve azok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatás (36. cikk)
- B) A jövőbeli uniós szabványokhoz idő előtt történő alkalmazkodáshoz nyújtott beruházási támogatás (37. cikk)
- C) Energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás (38. cikk)
- D) Épület-energiahatékonysági projektekre irányuló beruházási támogatás (39. cikk)
- E) Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre irányuló beruházási támogatás (40. cikk)
- F) Megújuló energia támogatására irányuló beruházási támogatás (41. cikk)
- G) Megújuló energiaforrásból származó villamos energia termelésének ösztönzésére irányuló működési támogatás (42. cikk)
- H) Kisméretű létesítmények megújuló energia termelésének ösztönzésére irányuló működési támogatás (43. cikk)
- I) A 2003/96/EK irányelv szerinti környezetvédelmi adókedvezmény formájában nyújtott támogatás (44. cikk)
- J) Szennyezett terület szennyeződésmentesítéséhez nyújtott beruházási támogatás (45. cikk)
- K) Energiahatékony távfűtéshez és távhűtéshez nyújtott beruházási támogatás (46. cikk)
- L) Hulladék-újrafeldolgozásra és -újrahasználatra irányuló beruházási támogatás (47. cikk)
- M) Energetikai infrastruktúrára irányuló beruházási támogatás (48. cikk)

² Csoportmentességi rendelet (55) preambulumbekzdés.

N) Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás (49. cikk)

A csoportmentességi rendelet fenti cikkei alapján akkor mentesíthető a támogatás a Bizottság felé történő előzetes bejelentési kötelezettség alól, ha az a szóban forgó cikkekben leírtak szabályokon túl megfelel a csoportmentességi rendelet általános rendelkezéseinek; azaz a támogatás átlátható (5. cikk), a támogatásnak van ösztönző hatása (6. cikk), érvényesülnek a támogatáshalmozódási szabályok (8. cikk), teljesülnek az ellenőrzési célú közzétételi és információszolgáltatási (9. cikk), jelentéstételi (11. cikk) és nyilvántartási (12. cikk) kötelezettségek. További feltétel, hogy a támogatás támogatástartalmának a 4. cikkben meghatározott értékhatár alatt kell maradnia. Ezen határértékek a következők:

Támogatási kategória	4. cikk szerinti értékhatár	
36., 37., 38., 40., 41., 43., 47. cikkek	20 millió euró	vállalkozásonként és projektenként
39. cikk	10 millió euró	vállalkozásonként és projektenként
42. cikk	15 millió euró	vállalkozásonként és projektenként
	Amennyiben a támogatást versenyeztetésen alapuló ajánlattételi eljárás alapján nyújtják: az e cikk alá tartozó valamennyi támogatási program összesített költségvetését figyelembe véve évente 150 millió euró	
45. és 46. cikkek	20 millió euró	vállalkozásonként és projektenként
48. cikk	50 millió euró	vállalkozásonként és projektenként
44. és 49. cikkek	nincs ilyen értékhatár	

Amennyiben a fenti értékhatár meghaladásra kerül, a támogatást vagy a támogatási programot – annak nyújtása előtt – jóváhagyásra be kell jelenteni a Bizottságnak. Az intézkedés a bizottsági jóváhagyás nélkül nem hajtható végre. E támogatásokat a Bizottság a 2014–2020 között alkalmazandó környezetvédelmi támogatásokra vonatkozó iránymutatás³ alapján bírálja el.

³ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról, [2014] HL C 200, 2014. 06. 28., 1–55 o.

Az alábbiakban a 14 jogcím közül a 36–38., 40. és 41. cikkek által lefedett jogcímek kerülnek ismertetésre.

A) Az uniós környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve azok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatás – 36. cikk

Olyan beruházások támogathatók e jogcím alatt, amelyek révén az uniós környezetvédelmi szabványok túlteljesítésre kerülnek, amennyiben van az adott területre ilyen szabvány, illetve olyan területeken, ahol nincs környezetvédelmi szabvány, hozzájárulnak a kedvezményezett tevékenysége környezetvédelmi szintjének növeléséhez.

E jogcím alatt akkor is adható támogatás, ha az adott tagállamban létezik az alkalmazandó uniós szabványoknál szigorúbb kötelező nemzeti szabvány.

A csoportmentességi rendelet 2. cikk (102) alapján uniós szabványnak minősül:

- a) olyan kötelező uniós szabvány, amely az egyes vállalkozások által elérendő szinteket ír elő a környezeti mutatókra nézve; vagy
- b) a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴ rögzített, a legjobb elérhető technológia használatára és annak biztosítására vonatkozó kötelezettség, hogy a szennyező anyagok kibocsátási szintje ne haladja meg a legjobb elérhető technológia alkalmazásával elérhető szintet; azokban az esetekben, amelyeknél a legjobb elérhető technológiák szerinti kibocsátási szinteket a 2010/75/EU irányelv értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusokban határozták meg, e rendelet alkalmazásában azok a szintek alkalmazandók; amennyiben az említett szinteket tartományban állapítják meg, az a korlát alkalmazandó, amelynél a legjobb elérhető technológiákat elérték.

Ugyanakkor nem adható támogatás, ha a beruházást azért hajtják végre, hogy a vállalkozás már elfogadott, de még nem hatályos uniós előírásnak feleljen meg. E szabály alól kivételt képez a) az elfogadott uniós szabványoknak megfelelő új közúti, vasúti, belvízi és tengeri

⁴ [2008] HL L 24., 2008. 01. 29., 8. o.

járművek beszerzése, ha azok beszerzése az említett szabványok hatálybalépése előtt történik, és a b) meglévő közúti, vasúti, belvízi és tengeri járművek felújítása, ha az uniós szabványok a járművek üzembe helyezésekor még nem voltak hatályban, amennyiben az említett szabványok kötelezővé válásukkor nem válnak alkalmazandóvá a hatálybalépést megelőzően már megvásárolt járművekre.

E jogcím szempontjából csak a fenti célok elérése érdekében felmerült többletköltségek minősülnek elszámolhatónak.

Az elszámolható költségek kiszámításának két módja van:

- a) amennyiben a környezetvédelmi beruházás költségei az összberuházáson belül elkülöníthetők, akkor e költségek az elszámolható költségek,
- b) ha az a) pont szerint nem határozható meg az elszámolható költség köre, akkor a támogatás hiányában végrehajtott beruházást (alternatív beruházás) kell összevetni a támogatással tervezett beruházással. Ebben az esetben a két beruházás költségének különbsége az elszámolható költség. Az alternatív beruházás a tervezett beruházáshoz műszakilag hasonló beruházás, amely azonban alacsonyabb környezetvédelmi szint elérését célozza.

Gépjárműbeszerzés akkor támogatható a 36. cikk alapján, ha jármű megfelel az uniós előírásoknak, és a beszerzésre a szabványok bevezetése előtt került sor. Bérleti költség csak abban az esetben számolható el, ha az pénzügyi lízing formáját ölti, azaz a bérleti időszak végén a kedvezményezett köteles az eszközt megvásárolni.

A 36. cikk alatt támogatható elektromos autó beszerzés. Ebben az esetben az elszámolható költség a normál gépjármű és az elektromos autó ára közötti különbség. Ugyanakkor elektromos autó töltőállomások létrehozatala nem támogatható a 36. cikk alapján, mivel az közvetlenül nem kapcsolódik a magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez. A töltőállomások kialakítása a csoportmentességi rendelet 56. cikke (helyi infrastruktúra) alapján támogatható, ha az ott leírt feltételek teljesülnek.

A magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

A maximális támogatási intenzitás 40%, kisvállalkozások esetében + 20, középvállalkozások esetében + 10 százalékponttal növelhető a támogatás. Támogatható területeken a maximális támogatási intenzitás

tovább növelhető, ún. 107 (3) a) terület (ilyen Magyarország egésze, kivéve a Közép-Magyarország régiót) esetében + 15 százalékponttal, 107 (3) c) területeken⁵ + 5 százalékponttal⁶. A működési költségeket és bevételeket nem kell figyelembe venni a beruházási támogatásról való döntés során.

B) A jövőbeli uniós szabványokhoz idő előtt történő alkalmazkodáshoz nyújtott beruházási támogatás – 37. cikk

A 36. cikkhez hasonló jogcím a 37. cikk szerinti jogcím, azzal a különbséggel, hogy ez utóbbi jogcímnél már van egy elfogadott szabványt, aminek a közeljövőben a vállalkozásnak meg kell felelnie. Az e jogcímen nyújtott támogatás arra ösztönzi a vállalkozásokat, hogy minél hamarabb, már a kötelező bevezetés előtt jóval, feleljenek meg a még nem hatályos új környezetvédelmi szabványoknak. A beruházás befejezésének és az új szabvány elfogadásának legalább egy évvel meg kell előznie a szóban forgó szabvány hatálybalépését.

Az elszámolható költségek kiszámítása a 36. cikknél leírtak szerint történik. A 2014 előtti szabályozáshoz képest változást, hogy a jogcím alapján nagyvállalkozások is részesülhetnek ezen a jogcímen támogatásban nem csak kis- és középvállalkozások.

A maximális támogatási intenzitás az alábbiak szerint számítható ki:

⁵ Közép-Magyarország régióban Abony, Alsónémedi, Áporka, Aszód, Bag, Berencebaráti, Cegléd, Csemő, Dabas, Domony, Dömsöd, Dunaharaszti, Ecsér, Érd, Farnos, Felsőpakony, Galgagyörk, Galgahévíz, Galgamácsa, Gödöllő, Gyál, Gyömrő, Halásztelek, Hévízgyörk, Iklad, Ipolydamásd, Ipolytölgyes, Jászkarajenő, Kartal, Kемence, Kiskunlacháza, Kisnémedi, Kocsér, Kóspallag, Körösetetlen, Letkés, Lórév, Maglód, Makád, Márianosztra, Mikebuda, Monor, Nagybörzsöny, Nagykáta, Nagykőrös, Nagytarcsa, Nyársapát, Ócsa, Örkény, Pécel, Peröcsény, Péteri, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Ráckeve, Szentmártonkáta, Szigetbecse, Szigetszentmiklós, Szob, Szokolya, Táborfalva, Tápióbicske, Tápiógyörgye, Tápióság, Tápiószele, Tápiószentmárton, Tápiószőlős, Tatárszentgyörgy, Tésa, Törtel, Tura, Újhartyán, Újszilvás, Üllő, Vác, Váckisújfalu, Valkó, Vámosmikola, Vecsés, Verőce, Verseg és Zebegény, Piliscsaba, Pilisjászfalu, Pilisvörösvár és Solymár települések.

⁶ Részletesen lásd <http://tvi.kormany.hu/regionalis-tamogatasi-terkep>

Uniói szabvány hatálybalépésének ideje	Maximális támogatási intenzitás		
	Nagyvállalat	Középvállalat	Kisvállalkozás
> 3 év	10%	15%	20%
> 3 év, de > 1 év	5%	10%	15%

Támogatható területeken a maximális támogatási intenzitás tovább növelhető, 107 (3) a) terület (ilyen Magyarország egésze, kivéve a Közép-Magyarország régiót) esetében + 15 százalékponttal, 107 (3) c) területeken⁷ + 5 százalékponttal. A működési költségeket és bevételeket nem kell figyelembe venni a beruházási támogatásról való döntés során.

C) Energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás – 38. cikk

Az EU 2020 stratégia részeként az Unió célul tűzte ki, hogy 2020-ig 20%-kal növeli az energiahatékonyságot. E cél elérésének elősegítése érdekében a csoportmentességi rendelet engedélyezi az energiahatékonyságot és a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést (41. cikk) támogató intézkedéseket.

A csoportmentességi rendelet 2. cikk (103) bekezdése definiálja az energiahatékonyság fogalmát. Eszerint az a megtakarított energiamennyiség, amely valamely energiahatékonyság-javító intézkedés végrehajtása előtt és után mért és/vagy becsült fogyasztás alapján kerül meghatározásra, biztosítva az energiafogyasztást befolyásoló külső feltételeknek megfelelő normalizálást.

E jogcím alapján az energiahatékonyság javítása érdekében végrehajtott beruházások támogathatók, többek között hő- és villamosenergia-termelésnél fűtőanyag felhasználás-megtakarítást előidéző beruházás, amennyiben az energiafelhasználás megtakarítással jár.

Olyan vállalkozások is kaphatnak támogatást e jogcím alatt, amelyek elsődleges tevékenysége nem kapcsolódik energia- vagy hőtermeléshez. Ugyanakkor, ha egy nem energiatermeléssel foglalkozó vállalkozás (pl. papírgyár) új beruházási projektjének része áram- vagy hőtermelést szolgáló eszközök beszerzése, akkor a beruházásnak ezt a részét külön kell választani a beruházás többi részétől, és csak a cso-

⁷ Lásd 5. lábjegyzet.

portmentességi rendelet 7. szakasza – Környezetvédelmi támogatások alatt található jogcímenek kaphat az előbbi részt támogatást. Az új csoportmentességi rendelet egyik legfontosabb korlátozó rendelkezése, hogy regionális beruházási támogatásban a 14. cikk alapján az energiahatékonyságot célzó beruházás-rész nem részesülhet, ugyanis regionális beruházási támogatás és környezetvédelmi támogatás ugyanarra az elszámolható költségre nem adható.

Nem nyújtható támogatás e cikk alapján olyan fejlesztésekhez, amelyek meglévő uniós szabványoknak való megfelelést célozzák, még akkor sem, ha azok a szabványok még nem léptek hatályba. Ez utóbbi a 37. cikk alapján támogatható, bizonyos feltételeknek való megfelelés esetén (lásd fent). Vannak azonban olyan területek, ahol az uniós szabályok az írják elő, hogy a tagállamok kötelesek minimum követelményeket bevezetni, de magukra az értékekre nem tesznek javaslatot, így ezek az előírások nem minősülnek uniós szabványoknak. Ilyen például az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról. Ez az irányelv nem minősül uniós szabványnak, mivel csak azt írja elő a tagállamok számára, hogy ezen a területen vezessenek be minimum követelményeket, ezért a tagállamok támogathatnak olyan beruházásokat, amelyek az irányelv alapján előírt nemzeti szabályoknak való megfelelést célozzák. Természetesen itt is igaz, hogy csak azok a költségek számolhatók el, amelyek az energiahatékonysághoz közvetlenül kapcsolódnak, és a tagállam felelőssége, hogy ezt megfelelően ellenőrizze.

Az elszámolható költségek kiszámítása a 36. cikkben leírtak szerint történik. A magasabb környezetvédelmi szinthez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el. Ezt a szabályt szigorúan kell értelmezni, például a projekt kialakításával és lebonyolításával kapcsolatos adminisztratív költségek nem számolhatók el. Az előkészítés egyes költségei a 49. cikk alapján környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatásban részesülhetnek.

Az elszámolható költségeknek a 36. cikk b) pont szerinti kiszámításánál (lásd fent) az alternatív beruházásnak műszaki szempontból (azaz méretben és kapacitásban) hasonló beruházásnak kell lennie. Ez olyan beruházást jelent, amelynek azonos a termelő kapacitása, és emellett minden egyéb műszaki jellemzője is (kivéve azokat, amelyek közvetlenül a megvalósítani kívánt célkitűzésre fordított többletberuházáshoz

kapcsolódnak)⁸. Ezért olyan beruházás nem fogadható el alternatív beruházásnak, amely kisebb kapacitásra lenne képes, mint a támogatott beruházás. Ebben az esetben ugyanis a támogatás szempontjából elszámolható költségek közé olyan elemek is bekerülnének, amelyek nem közvetlenül a magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez kapcsolódnak, hanem a kapacitásnövekedéshez.

A maximális támogatási intenzitás 30%, kisvállalkozások esetében + 20, középvállalkozások esetében + 10 százalékponttal növelhető a támogatás. Támogatható területeken a maximális támogatási intenzitás tovább növelhető, 107 (3) a) terület (ilyen Magyarország egésze, kivéve a Közép-Magyarország régiót) esetében + 15 százalékponttal, 107 (3) c) területeken⁹ + 5 százalékponttal. A működési költségeket és bevételeket nem kell figyelembe venni a beruházási támogatásról való döntés során.

D) Épület-energiahatékonysági projektekre irányuló beruházási támogatás – 39. cikk

Az épületek energiahatékonyságát növelő beruházások gyakran szembesülnek finanszírozási nehézségekkel. A csoportmentességi rendelet e jogcím alatt lehetővé teszi, hogy a tagállamok az épület-energiahatékonysági projektekre energiahatékonysági alap vagy más pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújtott kölcsön vagy kezességvállalás formájában támogatást nyújtsanak. Az energiahatékonysági projektekben, legalább 30% erejéig, magánbefektetőket is be kell vonni. A részletszabályok ismertetése jelen cikknek nem tárgya.

⁸ Lásd a Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról, [2014] HL C 200, 2014. 06. 28., 1–55 o., 49. lábjegyzet.

⁹ Lásd 5 lábjegyzet.

E) Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre¹⁰ irányuló beruházási támogatás – 40. cikk

Ezen jogcím alatt kizárólag olyan nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre irányuló beruházások támogathatók, amelyek új kapacitásokat hoznak létre, vagy meglévő kapacitások hatékonyságuk növelésével történő felújításához szükségesek. Kapcsolt energiatermelés ugyanazon folyamat során egy időben termelt hőenergia és villamos és/vagy mozgási energia.

Az új kapcsolt energiatermelő egységnek a külön hő- és villamosenergia-termeléshez viszonyítva összességében primerenergia-megtakarítást kell eredményeznie. A meglévő kapcsolt energiatermelő egység fejlesztésének vagy a meglévő villamosenergia-termelő egység kapcsoltenergia-termelő egységgé történő átalakításának az eredeti helyzethez viszonyítva szintén primerenergia-megtakarítást kell eredményeznie.

Az elszámolható költségek az ahhoz szükséges berendezések beruházási többletköltségei, hogy a létesítmény az ugyanilyen kapacitású hagyományos villamosenergia-termelő vagy fűtőlétesítményekhez képest nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő létesítményként üzemeljen, illetve az ahhoz szükséges beruházási többletköltségek, hogy a nagy hatásfokra vonatkozó határértéket már teljesítő meglévő létesítményt nagyobb hatásfokúra korszerűsítsék. Így nem számolható el a fűtőanyag vagy a kapcsolt energiatermeléshez használt fűtőanyagot előállító berendezés költsége.

A támogatás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 45%-át. Kisvállalkozások esetében +20, közép vállalkozások esetében +10 százalékponttal növelhető a fenti támogatás. Támogatható területeken a maximális támogatási intenzitás tovább növelhető, ún. 107 (3) a) terület (ilyen Magyarország egésze, kivéve a Közép-Magyarország régiót) esetében +15 százalékponttal, 107 (3) c) területeken¹¹ +5 százalékpont-

¹⁰ „nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés”: az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének (34) bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelelő nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés – csoportmentességi rendelet 2. cikk (107).

¹¹ Lásd 5. lábjegyzet.

tal. A működési költségeket és bevételeket nem kell figyelembe venni a beruházási támogatásról való döntés során.

F) Megújuló energia támogatására irányuló beruházási támogatás – 41. cikk

A megújuló energiaforrásokra vonatkozó uniós célkitűzések elérése érdekében a csoportmentességi rendelet is engedélyezi a megújuló energia támogatására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatásokat a 41. cikk alapján. Az ilyen beruházásokhoz bármely vállalkozás kaphat támogatást, nemcsak az energiatermelők.

Megújuló energiának minősül a csoportmentességi rendelet 2. cikk (109) pontja értelmében a csak megújuló energiaforrásokat¹² felhasználó erőművek által termelt energia, valamint hagyományos energiaforrásokat is alkalmazó vegyes erőművekben a fűtőérték szempontjából megújuló energiaforrásokból nyert energiarész. Ide értendő a tároló rendszerek feltöltésére használt megújuló villamos energia, a tároló rendszerek eredményeként nyert villamos energia kivételével.

A 41. cikk alapján nem nyújtható támogatás olyan bioüzemanyagokra¹³, amelyek szolgáltatási vagy keverési kötelezettség hatálya alá tartoznak, illetve olyan vízi erőművekhez, amelyek nem felelnek meg a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek.

Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagokat¹⁴ a bioüzemanyagok fejlettebb változatainak előállítására való átállás ösztönzése érdekében zárta ki a Bizottság a csoportmentességi rendelet hatálya alól. Amennyiben

---

¹² „megújuló energiaforrások”: a következő megújuló, nem fosszilis energiaforrások: szélenergia, napenergia, légtermikus energia, geotermikus energia, hidrotermikus és óceánból nyert energia, vízenergia, biomassa, hulladéklerakógáz, a szennyvíztisztító telepekről származó gáz és biogázok – csoportmentességi rendelet 2. cikk (110) bekezdés.

¹³ „bioüzemanyag”: biomasszából előállított folyékony vagy gáz halmazállapotú, a szállításban használt üzemanyag – csoportmentességi rendelet 2. cikk (111) bekezdés.

¹⁴ Élelmiszerlapú üzemanyag: a benzin és a dízelüzemanyagok minőségéről szóló 98/70/EK irányelv és a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásról szóló 2009/28/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatban⁽⁴³⁾ – meghatározott gabonafélékből és

egy tagállam a kizárt körben kíván támogatást nyújtani, a környezetvédelmi iránymutatás alapján kell bejelentést tennie. A növények nem ehető részeiből (pl. levél, szár) előállított üzemanyag nem minősül élelmiszer-alapú üzemanyagoknak.

A beruházási támogatás új és meglévő létesítményhez egyaránt igénybe vehető, ha a beruházás új berendezések (installations) beszerzését célozza.¹⁵ Nem nyújtható vagy fizethető ki támogatás az erőmű működésének megkezdését követően (mivel ennek nem lenne ösztönző hatása), és a támogatás nem függhet a termeléstől. Ez azt jelenti, hogy a támogatás mértékét az elszámolható költségek százalékában kell meghatározni, az nem köthető a megtermelendő energia mennyiségéhez.

A „nem fizethető ki támogatás az erőmű megkezdését követően” kitétel célja a beruházási és a működési támogatás elkülönítése. A 41. cikk csak beruházási támogatást engedélyez, a működési támogatás a 42. és 43. cikkek hatálya alá tartoznak. Ugyanakkor, a támogatás kifizethető, ha az a beruházáshoz kapcsolódik, és annak kifizetésére a projekt befejezését követő rövid időn belül kerül sor, amely időszak amiatt szükséges, hogy a hatóságok ellenőrizni tudják a kifizetés jogosságát. Adókedvezmény formájában ezen a jogcímen azonban nem adható támogatás, még akkor sem, ha az adókedvezmény a beruházási költségekhez kapcsolódik, és odaítélésre a beruházás megkezdése előtt kerül sor. Ennek oka, hogy az adókedvezmény igénybevételére mindig a beruházás befejezését követően kerül sor, és az függ a működéstől is, mivel, ha nem működik a berendezés, nem termel, akkor nincs bevétel, és nincs miből levonni az adókedvezményt.

Meglévő létesítmény esetében a modernizációhoz kapcsolódó beruházásnak a létesítmény jelentős részét kell érintenie, és a létesítmény elvárt élettartamának is hosszabbodnia kell, de a kapacitásnövekedés nem előírás.

Az elszámolható költségek csak a megújulóenergia-termelés elősegítéséhez szükséges beruházási többletköltségek minősülnek, melyek nem minden esetben azonosak a beruházás összköltségével. Az elszá-

---

egyéb keményítőben gazdag növényekből, cukornövényekből és olajnövényekből előállított bioüzemanyag – csoportmentességi rendelet 2. cikk (113).

¹⁵ A csoportmentességi rendelet magyar fordítása ezen a ponton hibás, amikor a „new installations”-t „új létesítmények”-nek fordítja új berendezések helyett.

molható költségek meghatározása a következő három lehetőség alapján történhet:

- a) amennyiben a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházás költségei külön beruházásként meghatározhatók, például egy már meglévő létesítmény könnyen azonosítható kiegészítő alkotórészeként, az elszámolható költségek e megújuló energiához kapcsolódó beruházási költségek;
- b) ha a) pont nem alkalmazható, akkor a tervezett megújulóenergia-termelésre (is) irányuló beruházás költségeiből le kell vonni egy olyan hasonló, kevésbé környezetbarát beruházás költségeit, amelyet a támogatás hiányában végrehajtottak volna, és a kapott különbség jelenti az elszámolható költségeket;
- c) bizonyos kisméretű létesítmények esetében,¹⁶ ahol azért nem lehet megvalósítani kevésbé környezetbarát beruházást, mert nem léteznek korlátozott méretű létesítmények, az elszámolható költség a magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez kapcsolódó beruházás teljes költsége.

A magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

A b) pont szerinti elszámolható költség-meghatározás esetén a referencia-beruházás az azonos kapacitással rendelkező, de kevésbé környezetbarát energiatermelő létesítményhez kötődő beruházásokat jelenti. Ezzel összefüggésben a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás¹⁷ II. melléklete részletesen felsorolja a tipikus alternatív (referencia-) beruházásokat. Kétség esetén az Európai Bizottság ezen melléklet szerinti összehasonlítást javasolja alkalmazni. Amennyiben a melléklet nem eredményez teljesen egyértelmű helyzetet, a tagállamoknak indokolt a Bizottsággal előzetesen egyeztetniük.

A fentieket egy példán keresztül alkalmazva, ha egy meglévő foszszilis tüzelésű erőmű megújuló energiaforrást használó erőműre való

¹⁶ A kisméretű létesítményre nincs definíció. A szabály bevezetésére annak elismerése miatt került sor, hogy egyes megújuló energiát termelő létesítmények teljesítménye annyira kicsit, hogy nem található hozzá azonos méretű hagyományos erőmű, amit referencia-beruházásként lehetne használni.

¹⁷ Lásd a 3. lábjegyzetet.

átalakítása esetén először a támogatás nélküli helyzet, mint alternatív forgatókönyv megvizsgálása szükséges. Ha a fosszilis tüzelésű erőmű megfelel a vonatkozó szabványoknak, és tovább működhetne fosszilis tüzelésű erőműként anélkül, hogy előreláthatóan bármilyen további beruházás válna szükségessé a jövőben, akkor a megújuló energia felhasználásával működő erőművé történő átalakítás teljes beruházási költsége többletköltségnek, azaz elszámolható költségnek minősül, így az a) pont alkalmazható.

Ha azonban a fosszilis tüzelésű erőmű esetében bizonyos beruházásokat támogatás hiányában is végre kellene hajtani a további működés érdekében (pl. szabványoknak való megfelelés, vagy a leértékelődött részeket helyettesítő befektetések esetében), a támogatható költségeket az adott alternatív forgatókönyvre tekintettel kell kiszámítani, és a vonatkozó költségeket, amelyek a kedvezményezett támogatás hiányában is terhelnék, az elszámolható költségekből le kell vonni. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha a megújuló energiaforrásra való átállás kapacitásnövekedést idéz elő. Ebben az esetben az elszámolható költségek kiszámításához a fosszilis tüzelésű erőmű kapacitásnöveléséhez szükséges beruházási költségeket le kell vonni a támogatandó beruházás költségeiből. (lásd alább)

A létesítmény karbantartási műveleteinek költsége, vagy az olyan alkatrészek cseréjéhez szükséges költségek, amelyeket a létesítmény várható élettartama során általában cserélni kell, nem jogosultak a 41. cikk szerinti támogatásra.

A magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek – mint például az adott projekt szervezési és adminisztrációs költségei – szintén nem számolhatók el a 41. cikk alatt. Az előkészítés egyes költségei a 49. cikk alapján környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatásban részesülhetnek.

A megújuló energiát termelő üzemek mindenképpen környezetbarátnak minősülnek.

A támogatási intenzitás az alábbiak szerint határozható meg:

Elszámolható költség megállapítása	Max. támogatási intenzitás bónuszok nélkül
a) vagy b) pont szerint (különálló beruházás vagy alternatív beruházáshoz mért többletköltség)	45%
c) pont szerint – kisméretű létesítmény	30%

Kisvállalkozások esetében + 20, közép vállalkozások esetében + 10 százalékponttal növelhető a fenti támogatás. Támogatható területeken a maximális támogatási intenzitás tovább növelhető, ún. 107 (3) a) terület (ilyen Magyarország egésze, kivéve a Közép-Magyarország régiót) esetében + 15 százalékponttal, 107 (3) c) területeken¹⁸ +5 százalékponttal. A működési költségeket és bevételeket nem kell figyelembe venni a beruházási támogatásról való döntés során.

A csoportmentességi rendelet 41. cikk (10) bekezdése értelmében, amennyiben a támogatást versenyeztetésen alapuló ajánlattételi eljárás keretében, egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján nyújtják, a támogatási intenzitás elérheti az elszámolható költségek 100%-át. Az ajánlattételi eljárás megkülönböztetésmentes, és az eljárásban részt vehet valamennyi érdekelt vállalkozás. Az ajánlattételi eljáráshoz kapcsolódó költségvetése kötelező érvényű korlátot képez olyan értelemben, hogy nem részesülhet minden résztvevő támogatásban, és a támogatást az ajánlattevő által benyújtott eredeti ajánlat alapján kell nyújtani, kizárva ezáltal a későbbi tárgyalásokat.

---

¹⁸ Lásd 5. lábjegyzet.